

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI.....	1
Roma Anlaşması'nın İlgili Maddeleri.....	2
Oluşturulma Nedeni	5
AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI AMAÇLARI	7
AB ORTAK TİCARET POLİTİKASININ KAPSAMI.....	8
AB ORTAK TİCARET POLİTİKASININ ARAÇLARI	9
Ortak Gümrük Tarifesi	10
İthalata Yönelik Önlemler	10
İhracatla İlgili Düzenlemeler.....	12
Uluslararası Anlaşmalar	13
Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi.....	15
Diğer Uygulamalar	17
AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI ve TÜRKİYE	18
AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI İLE İLGİLİ GÜNCEL HABERLER	20
KAYNAKÇA	21

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI

Avrupa Birliği'nin (AB) Ortak Ticaret Politikası, birbirini tamamlayan iç (malların serbest dolaşımı) ve dış (ortak dış ticaret politikası) düzenlemelerden oluşmaktadır. İç düzenlemelerin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan dış düzenlemeler, üye ülkelerin üçüncü ülkelere karşı ortak bir politika sürdürmesi ve ekonomik entegrasyon sürecinin gerçekleşmesi açısından önem taşımaktadır.

Diğer taraftan, AB'nin oluşum sürecinin basından beri ihtiyaç duyduğu Ortak Ticaret Politikası'nı özellikle 20. yy.ın ikinci yarısında ortaya çıkmış dinamiklerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Ortak Ticaret Politikası, Dünya Ticaret Örgütü'nün kurulması ile sonuçlanan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Anlaşması (GATT) sürecinden hem etkilenmiş hem de bu süreci etkilemiştir. Diğer bir deyişle, ticaret, AB'nin içteki entegrasyon süreci kadar dış dinamiklerden de etkilenerek düzenlediği bir alandır.

AB, iç pazar oluşumunu tamamladıktan sonra, benimsediği korumacı yaklaşımdan uzaklaşarak, Ortak Ticaret Politikası'nı küreselleşmeye yön vermek üzere bir araç olarak kullanmaya başlamıştır. Bu bağlamda, gelişime odaklanan bir çerçeve içinde, ikili ve bölgesel anlaşmalar imzalayarak dünya ticaretini belirleyen bir aktör haline gelmiştir. Bu durum, ticaretin küresel düzeyde daha serbest hale gelmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca, ortak bir ticaret politikası uygulanması, Birlik ülkelerine, uluslararası müzakerelerde tek tek hiç bir zaman ulaşamayacakları bir müzakere gücü kazandırmıştır.

AB'nin ekonomik entegrasyon sürecinin nihai hedefi, kısaca "malların, kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımının güvence altına alındığı bir iç Pazar oluşturmak" olarak ifade edilebilir.

Ortak Ticaret Politikası'nı oluşturan unsurlar, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşmanın 23. maddesinde açıkça belirtilmektedir. Bu maddede, Topluluğun, tüm malların serbestçe dolaştığı bir gümrük birliğine dayandığı belirtilmektedir. Aynı maddeye göre gümrük birliği, üye ülkeler arasında ithalat ve ihracat gümrük vergileri ile es etkili diğer resim, harç ve vergileri kapsadığı gibi üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulamayı da içermektedir.

Ortak Ticaret Politikası, OGT uygulamanın kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır: gümrük birliği uygulanmaya başlayınca, sadece karşılıklı olarak gümrükleri

kaldırmanın ve ortak bir tarife uygulamanın malların serbest dolaşımını sağlamaya yetmediği; Birliğe üye olan ülkeler tarafından ulusal düzeyde farklı ticaret politikaları sürdürülmesinin ticaret sapmalarına ve haksız rekabete yol açtığı görülmüştür.

Dolayısıyla, malların serbest dolaşımını amaçlayan gümrük birliği, üye ülkelerin aralarındaki gümrükleri kaldırması ve üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamalarının yanı sıra, ticaret ve rekabet politikası alanlarında da uyum gerektirmektedir. AB, gümrük birliği ile, ortak sınırları içinde malların serbest dolaşımını engelleyen iç unsurları birer birer ortadan kaldırırken, üçüncü ülkelere karşı koruma oluşturan (gümrük vergileri, haksız rekabete karşı uygulamalar, teknik engeller ve benzeri unsurlardan oluşan) duvarları da aynı seviyeye getirme; bir diğer ifadeyle, ortak bir dış ticaret politikası oluşturma ihtiyacı duymuştur.

Sonuç olarak Gümrük Birliği çerçevesinde birleşik pazar yaratmak amacıyla bir araya gelen üye ülkelerin dış ticaret politikalarının, ortak kurallar ve politikalar haline getirilmesi zorunluluğundan doğan Ortak Ticaret Politikası, üye ülkelerin üçüncü ülkelerle ticaret ilişkilerini düzenleyen ortak kurallar bütünüdür. Üye ülkelerin Ortak Ticaret Politikası gereği uymaları gereken ilke ve yükümlülükler Roma Anlaşması'nın 110. – 116. maddeleri ile düzenlenmiştir.

Roma Anlaşması'nın İlgili Maddeleri

Madde 110: Üye devletler kendi araların bir gümrük birliği kurmak suretiyle ortak çıkarlar çerçevesinde dünya ticaretinin uyumlu bir şekilde gelişmesine, uluslararası ticarete uygulanan kısıtlamaların aşamalı olarak kaldırılmasına ve gümrük engellerinin azaltılmasına katkıda bulunmayı amaçlar.

Madde 111: Geçiş döneminde, 115 ve 166. Madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki hükümler uygulanır.

1. Üye devletler, üçüncü ülkelerle olan ticari ilişkilerini geçiş dönemi sonuna kadar dış ticaret alanında ortak bir politikanın uygulanması için gerekli koşulları bir araya getirecek biçimde uyumlu olarak yürütürler.

Komisyon geçiş döneminde izlenecek ortak tutuma ilişkin prosedür ve ticaret politikalarında birliğin sağlanması konusunda Konseye öneri sunar.

2. Komisyon ortak gümrük tarifesiyle ilgili olarak üçüncü ülkelerle yapılacak tarife müzakereleri konusunda Konseye tavsiyelerde bulunur.

Konsey, bu tür müzakereleri başlatması için Komisyona yetki verir.

Komisyon, bu müzakereleri kendisine yardımcı olmak üzere Konsey tarafından atanmış özel bir Komiteyle istişare içinde ve Konseyin kendisine gönderebileceği direktifler çerçevesinde yürütür.

3. Konsey, işbu Madde ile kendisine verilen yetkileri kullanırken ilk iki aşama boyunca oybirliğiyle ve daha sonra nitelikli çoğunlukla karar verir.
4. Üye devletler, ortak gümrük tarifesinin gecikmeden yürürlüğe girmesini temin etmek amacıyla, özellikle üçüncü ülkelerle aralarında yürürlükte olan tarife anlaşmalarının düzenlenmesi için gereken tüm tedbirleri Komisyona danışarak alırlar.
5. Üye devletler, üçüncü ülkelerle veya üçüncü ülke gruplarıyla ilgili liberasyon listeleri üzerinde kendi aralarındaki tekdüzeliğin mümkün olan en üst düzeyde teminini hedef alırlar. Bu amaçla Komisyon, üye devletlere gerekli tavsiyelerde bulunur.

Eğer üye devletler üçüncü ülkelerle ilgili miktar kısıtlamalarını kaldırır veya azaltırsa, bu konuda önceden Komisyona bilgi verirler ve aynı muameleyi diğer üye devletlere de uygularlar.

Madde 112:

1. Üye devletler diğer uluslararası kuruluşlar çerçevesinde üstlendikleri yükümlülükler saklı kalmak kaydıyla, üçüncü ülkelere yönelik ihracata yardım sağladıkları sistemlerini geçiş dönemi sona ermeden önce, Topluluğun teşebbüsleri arasındaki rekabetin bozulmasından kaçınmak için gerekli ölçüde, aşamalı olarak uyumlu hale getirirler. Konsey, Komisyonun önerisi üzerine, bu amaç doğrultusunda gerekli direktifleri ikinci aşamanın sonuna kadar oybirliğiyle, daha sonra nitelikli çoğunlukla çıkarır.
2. Yukarıdaki hükümler, muamele vergileri, özel tüketim vergileri ve diğer dolaylı vergiler de dahil olmak üzere, bir üye devlete ait bir malın üçüncü bir ülkeye ihracı dolayısıyla iade edilen gümrük vergilerinin veya eş etkili yükümlerin veya diğer dolaylı vergilerin iadelerinde uygulanmaz; bu durumda verilen iadelerin ihraç edilen malların doğrudan ya da dolaylı olarak üzerine konulan yüküm toplamını aşmaması gerekir.

Madde 113:

1. Geçiş dönemi sona erdikten sonra ortak ticaret politikası özellikle tarife oranlarında değişiklik yapılması, tarife ve ticaret anlaşmalarının imzalanması, liberasyon tedbirlerinde yeknesaklığın sağlanması, ihracat politikası ve damping veya sübvansiyon uygulanması ve ticareti koruma tedbirleri alınması gibi konularda ortak ilkeler üzere kurulur.

2. Komisyon, ortak ticaret politikasının uygulanması konusunda Konseye öneriler sunar.
3. Üçüncü ülkelerle yapılacak anlaşmaların müzakere edilmesi gerektiğinde Komisyon, gerekli müzakereleri başlatması için kendisine izin verecek olan Konseye tavsiyelerde bulunur.

Komisyon bu müzakereleri, görevin yerine getirilmesinde Komisyona yardımcı olmak üzere Konsey tarafından atanan özel bir Komite ile istişare içinde ve Konseyin kendisine yöneltebileceği direktifler çerçevesinde yürütür.

4. Konsey işbu Maddede kendisine verilen yetkileri kullanırken nitelikli çoğunlukla karar verir.

Madde 114: Konsey, ilk iki aşamada oybirliğiyle, daha sonra nitelikli çoğunlukla karar alarak, 111(2). Maddeyle ve 113. Maddede sözü edilen anlaşmaları Topluluk adına akdeder.

Madde 115: Ticarete meydana gelen bozulmaların herhangi bir üye devlet tarafından işbu Anlaşmaya uygun olarak ele alınan ticaret politikasına ilişkin tedbirlerin uygulanmasını engellemesini önlemek amacıyla veya bu tür tedbirler arasındaki farklılıkların bir veya daha fazla üye devlette ekonomik güçlükler neden olması halinde Komisyon, diğer üye devletler arasındaki gerekli işbirliğinin kurulması için yöntemler üretir. Bu önerinin yapılmaması halinde Komisyon, şartlarını ve ayrıntılarını kendisinin saptayacağı gerekli koruyucu tedbirleri almaları için üye devletlere izin verir.

Geçiş döneminde acil durumlar söz konusu olduğunda, üye devletler gerekli tedbirleri bizzat alabilirler ve bu tedbirleri diğer üye devletlere ve onların bu tür tedbirleri değiştirmelerine veya kaldırmalarına karar verebilecek olan Komisyona bildirirler.

Bu tür tedbirlerin seçiminde, ortak pazarın işleyişine en az zarar veren ve ortak gümrük tarifesinin uygulanmasının olabildiğince hızlandırılması gereğini de dikkate alan tedbirlere öncelik tanınır.

Madde 116: Üye devletler, geçiş döneminin sona ermesinden itibaren ortak pazar için özel öneme sahip bütün sorunlar hakkında ekonomik nitelikli uluslararası kuruluşlar çerçevesinde yalnızca ortaklaşa hareket ederler. Bu amaçla Komisyon, nitelikli çoğunlukla karar verecek olan Konseye böyle ortak bir tutumun kapsamı ve uygulamaya konması ile ilgili öneriler sunar.

Üye devletler, geçiş döneminde ortak hareketlerini düzenlemek ve mümkün olduğu ölçüde tek bir tavır belirlemek amacıyla aralarında danışmalarda bulunurlar.

Oluşturulma Nedeni

Avrupa Birliği, gümrük birliği temelinde şekillenmiştir. AB bu entegrasyon biğimini bilinçli bir tercihle uygulamaya başlamıştır. Nitekim, aynı dönemlerde Avrupa'da girişilen diğer ekonomik entegrasyon hareketi olan EFTA, gümrük birliği değil serbest ticaret alanı modeliyle yola çıkmışsa da sonuğta başarısız olmuştur. Gümrük Birliği'nin içteki yüzü olan malların serbest dolaşımı, ye ülkelerin üçüncü ülkelerle olan ticaretinde ortak hareket etmelerini gerektirmektedir. Dolayısıyla, ye ülkeler bu alanı kapsayacak ortak bir politikaya, ekonomik entegrasyon sürecinin başlangıcından beri ihtiyaç duymuşlardır.

Birlik içindeki ticaret sapsmasını ve neticesinde oluşacak haksız rekabeti önlemek için ye ülkeler arasındaki ticaret politikasının uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Ticaret sapsması, tarife ve tarife dışı engeller sebebiyle ticaretin normal seyrinin yön değiştirmesi olarak tarif edilebilir. Gümrük Birliği oluşturan ülkeler bu durumu önlemek için gümrük vergileri ve tarife dışı engelleri tamamen kaldırmanın yanında üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaktadırlar. Böylece, ihracat yapan üçüncü ülkeler açısından ticaretin yönünü daha az gümrük vergisi uygulayan ülke lehine değiştirmek gibi bir seğenek ortadan kalkmış olmaktadır.

Grldği gibi, iç pazar oluşturacak ülkelerin, üçüncü ülkelere karşı ortak bir ticaret politikası benimsemesi, eşit koşullar yaratmak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, gümrük birliğine ulaşmak için gerekli adımların ayrıntılı bir şekilde düzenlendiği ve iç pazar nihai hedefine ulaşmak için çerçevenin belirlendiği Roma Antlaşması'nda yer alan temel ortak politikalar arasında Ortak Ticaret Politikası da bulunmaktadır. Ortak Ticaret Politikası, sadece sanayi mallarını kapsamaktadır. Tarım rnlerindeki ticaret Ortak Tarım Politikası kapsamında ele alınmaktadır.

AB'nin oluşum sürecinde Ortak Ticaret Politikası'na ihtiyaç duyulmasının bir diğer nedeni, uluslararası ticaretin yapısında geręeklesen değişiklikler olarak belirtilebilir. Ortak Ticaret Politikası, nceleri GATT, daha sonra DT çerçevesinde meydana gelen gelişmelerden etkilenmiştir. Diğer taraftan, AB'nin Ortak Ticaret Politikası, temsil ettiği blok küreselleşen ticari sistemde oynadığı önemli rol sebebiyle, uluslararası ticaretin değerlendirildiği ve çerçevesinin çizildiği bu süreci önemli ölçüde belirlemektedir. AB, iç pazarı tamamladıktan sonra, daha liberal bir ticaret politikası benimsemiş ve dünya ticaretinin bu yönde biğimlenmesinde rol oynamıştır. Bilindiği gibi, AB ye ülkelerinin tümü DT yesidir. Dolayısıyla, ekonomik entegrasyon sürecinin doğal bir gerekliliği olan Ortak Ticaret

Politikası'nı oluştururken, dünya ticaretinin büyük ölçüde DTÖ bünyesinde belirlenen kurallarını dikkate almaları gerekmektedir.

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI AMAÇLARI

AB Ortak Ticaret Politikası'nın oluşturulmasının amaçlarını 6 madde halinde özetlememiz mümkündür. Bu 6 madde:

1. Özellikle üçüncü ülke kaynaklı malların iç pazarda serbest dolaşımı ilkesinin herhangi bir şekilde bozulmasını ve ortaya çıkabilecek “ticaret sapmaları”nın üye ülkeler arasında sorun yaratmasını engelleme amacı,
2. Dış ticarete karşılaşılabilecek haksız uygulamaların yol açabileceği rekabeti bozucu etkilere karşı tüm üye ülkelerin korunması yönündeki önlemleri alınması gereği ve arzusu,
3. Üye ülkelerin ihracat politikalarının koordinasyonunun sağlanması yoluyla, üye ülkelerin üçüncü ülke pazarlarında kendi aralarındaki rekabeti bozucu haksız eylem girişimlerinin önlenmesi,
4. Ayrıca, tek ve büyük bir pazarın varlığı, üye ülkeleri bir bütün olarak dünyanın en büyük ticari bloğu haline getirmekte, ticari konulardaki ortak hareket uluslararası alanda çıkarların daha güçlü korunmasını sağlamak,
5. OTP'nin amacı kısaca, topluluğun dış ticaret ilişkilerinin topluluk çıkarlarına en fazla hizmet edecek şekilde düzenlenmesini sağlamak olduğu söylenebilir,
6. OTP; serbest ticaretin faydalarının tüm üye ülkelere yayılmasını sağlamanın yanında topluluk üreticilerinin aynı rekabet ortamı içerisinde dış ticaretin zararlı yönlerinden korunması amacını da gütmektedir.

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASININ KAPSAMI

Ortak Ticaret Politikası, doğrudan ticaretin yönünün ve hacminin düzenlenmesine yönelik politikalardan oluşmaktadır. Bu nedenle, doğrudan ticaretin hacmine ve yönüne etkisi olmayan politika ve araçlar kapsam dışı kabul edilmektedir. Örneğin, ticaret üzerinde çok yoğun etkileri olmakla birlikte standartlar veya insan, hayvan ve bitki sağlığına yönelik düzenlemeler kapsam dışıdır.

Bu bakımdan, malların niteliklerine yönelik Topluluk düzenlemeleri, örneğin, belgeleme ve standart zorunlulukları Birlik düzeyinde ticareti etkilemelerine rağmen OTP dışında ele alınırlar.

Tarım ürünleri ticareti, esas olarak, OTP dışında tutulmuştur. Hassas sektörlerin başında gelen tarım sektörüne ait ürünlerin üretim, dağıtım, ihracat ve ithalatına dair hususlar Ortak Tarım Politikası içinde ele alınarak yüksek koruma duvarları ile korunmuştur.

Diğer taraftan Roma Anlaşması'nın 113. maddesinde açık bir hüküm olmamasına rağmen, Amsterdam Anlaşması ile hizmetler ve fikri mülkiyet haklarına ilişkin müzakere ve anlaşmalar da OTP kapsamına alınmıştır.

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASININ ARAÇLARI

Ortak Ticaret Politikası'nın uygulanması ancak topluluk organlarının yetki alanında gerekli ve yeterli araçların bulunması ile mümkün olabilir. Bu nedenle Komisyon ve Konsey Antlaşmalardan aldıkları yetkilerle çeşitli araçlar istihsal etmişlerdir. Bu araçlar, başta Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) olmak üzere, öncelikle ithalatın düzenlenmesine yönelik ticari korunma araçlarından ve ihracatın arzu edilen serbesti ve rekabet ortamında yapılabilmesine ilişkin yönetmeliklerden oluşmaktadır.

Bu kapsamda, ticaret politikası araçları şöyle sıralanabilir:

1) Ortak Gümrük Tarifesi (OGT)

2) İthalata yönelik önlemler

- i) Gözetim ve koruma önlemleri
- ii) Kotaların dağıtımına ilişkin ortak kurallar
- iii) Anti-damping önlemleri
- iv) Anti-Sübvansiyon önlemleri
- v) Haksız ticari uygulamalara karşı Topluluk çıkarlarının korunması
- vi) Diğer önlemler (Ticari yaptırımlar)

3) İhracata yönelik önlemler

- i) İhracatta ortak kurallar
- ii) İhracat teşvikleri
- iii) Resmi destekli ihracat kredileri
- iv) İhracat kontrolleri

4) Uluslararası Anlaşmalar

- i) İstikrar ve Ortaklık anlaşmaları
- ii) Serbest ticaret anlaşmaları
- iii) Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması
- iv) Avrupa Anlaşmaları
- v) Gümrük Birlikleri
- vi) Tercihli ticaret anlaşmaları
- vii) Avrupa Akdeniz Ortaklık Anlaşması
- viii) Lome Anlaşmaları

5) Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi

6) Diğer Uygulamalar

Ortak Gümrük Tarifesi

Ortak Ticaret Politikası'nın en önemli amacını, gümrük birliğinin ilk gereği olan üçüncü ülkelere karşı OGT uygulama zorunluluğunun yerine getirilmesi oluşturur.

OGT, Avrupa Birliği'nin üçüncü ülkelerden yapılan ithalata uyguladığı gümrük tarifesidir. OGT, 1 Temmuz 1968 tarihinden itibaren tüm üye ülkeler tarafından uygulanmaya başlanmıştır.

OGT' de yer alan gümrük vergileri, otonom ve konvansiyonel olarak iki gruba ayrılmıştır. Otonom vergiler kanuni vergi oranlarını göstermektedir. Konvansiyonel vergiler ise, GATT'a konsolide edilmiş (bağlı) tavizli vergileri göstermektedir.

Konvansiyonel vergiler "En çok kayırılan ülke" (MNF) statüsünde yer alan GATT (DTÖ) üyesi ülkelere uygulanması planlanan oranlar olmasına rağmen, üye olmayan tüm ülkelere de uygulanmaktadır. Konvansiyonel vergilerin değiştirilebilir nitelikte olmaması nedeniyle, vergilerin kısmen ya da tamamen askıya alınması işlemleri otonom vergiler üzerinden yapılmaktadır. Vergi oranları bakımından OGT oranları dünya genelinin oldukça altındadır.

OGT hadlerinin uygulanması hususunda zaman zaman istisnalarla karşılaşmaktadır. Örneğin; 133. maddeden kaynaklanan yetki kullanılarak, taviz tanımadan gümrük vergilerini artıran üçüncü bir ülkenin uygulamalarına karşılık vermek amacıyla bazı ürünlerde tarife hadleri yükseltileceği gibi Topluluk bir koruma önlemi olarak da gümrük vergisi oranlarını artırabilir. Birliğe katılımlar sırasında katılan ülkelerin tarifelerinde bir yükselme olması halinde taviz müzakereleri yapılarak, bu ülkelere eşdeğer tavizler sağlanmaktadır.

İthalata Yönelik Önlemler

AB'nin uluslararası yükümlülükleri göz önünde bulundurularak, ithalatı kontrol etmeye yönelik araçlardır. Bu araçlar genellikle uluslararası yükümlülüklerle uygun olmakla birlikte, bunların dışında kalan (gönüllü ihracat kısıtlamaları gibi) önlemlere rastlamak da mümkündür.

Gözetim ve Korunma Önlemleri

Kuruluşundan itibaren, 1957 öncesinde üye ülkelerce hassas sektörlerde uygulanan önlemlerin sona erdirilmesini amaçlamış, Topluluk geçiş döneminin tamamlanmasından sonra kısıtlamaların uygulanmasını tamamen kendi inisiyatifine almıştır. Serbest dolaşımı kısıtlayıcı

bir faktör halini alan bu tür kısıtlamalar 1994 yılına kadar devam etmiştir. Bu tarihten itibaren tüm gözetim ve kısıtlama önlemleri Topluluk bazında uygulanmaya başlamıştır. Bölgesel bazda uygulama ancak ortak karar ile mümkün olabilmektedir.

Kotaların Dağıtımına İlişkin Ortak Kurallar

Topluluğun ihtiyaç duyulması halinde ithalat ve ihracatta yürürlüğe sokacağı miktar kısıtlamaları, tek pazarın bir gereği olarak, topluluk bazında belirlemeye başlamasıyla birlikte bu kotaların topluluk ithalatçıları veya ihracatçıları arasında hangi usuller çerçevesinde dağıtılacağı konsey yönetmeliği ile belli esaslara bağlanmıştır. Söz konusu yönetmelik ithalat kotalarının yanı sıra, ihracatta uygulanması olası miktar kısıtlamalarının da dağıtım prensiplerini belirlemektedir. Ancak ihracat kısıtlamalarının oldukça ender görüldüğü dikkate alınırsa, düzenleme esas itibarıyla ithalata yöneliktir.

Topluluğun ihtiyaç duyulması halinde ithalat ve ihracatta yürürlüğe sokacağı miktar kısıtlamaları, tek pazarın bir gereği olarak, topluluk bazında belirlemeye başlamasıyla birlikte bu kotaların topluluk ithalatçıları veya ihracatçıları arasında hangi usuller çerçevesinde dağıtılacağı konsey yönetmeliği ile belli esaslara bağlanmıştır. Söz konusu yönetmelik ithalat kotalarının yanı sıra, ihracatta uygulanması olası miktar kısıtlamalarının da dağıtım prensiplerini belirlemektedir. Ancak ihracat kısıtlamalarının oldukça ender görüldüğü dikkate alınırsa, düzenleme esas itibarıyla ithalata yöneliktir.

Anti-Damping Önlemleri

Topluluğun Anti-Damping Mevzuatı 1994 yılında yenilenmiş ve 1996 da 384/96 (EC) sayılı Konsey Yönetmeliği ile son şeklini almıştır. Yönetmelik Topluluk piyasalarına zarar verecek şekilde dumpingli fiyatlarla ihraç edilen bir ürüne karşı alınacak önlemleri tanımlamaktadır. Topluluk dampinge karşı önlemlere en fazla başvuran ticari blok olarak bu aracı bir ticari engele dönüştürdüğü suçlamalarına maruz kalmıştır. Topluluğun dampinge karşı vergi yaptırımına en fazla maruz kalan ülke Çin'dir. Onu Japonya, Kore, Rusya, Ukrayna, Tayvan izlemektedir.

Anti-Sübvansiyon Önlemleri

Roma Anlaşması, rekabeti bozucu yardım ve destekleri ilke olarak yasaklamıştır. Ancak az gelişmiş bölgelere yapılan yardımlar, sektörel ve bölgesel yardımlar, Konsey yardımları, Topluluğun çıkarları ve üye ülkelerin ekonomilerinin düzeltilmesine yönelik yardımlar istisna tutulmuştur. Daha sonraları 1997 yılında Konsey, 2026/97/EC sayılı yönetmelikle

sübvansiyonları düzenlemiş, spesifik nitelik taşıyan sübvansiyonlara karşı telafi edici önlem alınabileceği hükme bağlanmıştır.

Haksız ticari uygulamalara karşı Topluluk çıkarlarının korunması

Bu konudaki önlemler 3286/94/EC sayılı yönetmelikle düzenlenmiştir. Buna göre, üçüncü ülkelerin yürürlüğe koyacakları ve uluslararası kurallara aykırı olan engellere karşı ticaret politikası kapsamında alınacak önlemler ve bu sırada uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir. Buna göre, haksız uygulamalar karşısında alınacak otonom önlemler:

- Ticari imtiyazların geri alınması
- Mevcut tarife oranlarının artırılması
- İlgili ülke/ülkelere yönelik miktar kısıtlamalarının, ithalat ya da ihracat koşullarını değiştiren ya da etkileyen diğer önlemlerin alınması

Diğer Önlemler(Ticari Yaptırımlar)

Bunlar ticari yaptırım (ambargo) önlemleridir. Libya'ya yönelik olarak, uçak, petrol ve gaz endüstrilerinde uygulanan kısıtlamalar devam etmektedir. Ayrıca Irak'a karşı BM kararları doğrultusunda uygulanan ekonomik yaptırımlar da buna örnek verilebilir.

İhracatla İlgili Düzenlemeler

AB OTP'nın en önemli yönü ihracatta devlet yardımları ve desteklerinin yasak olmasıdır. İhracata devlet doğrudan parasal desteklerle değil, ancak ihracat kredileri yardımıyla destek olabilir. Yardımlar sadece AR-GE faaliyetleri, küçük ölçekli firmalar, az gelişmiş bölgeler ve çevrenin korunması ile ilgili faaliyetlere yöneliktir.

İhracata yönelik ticaret politikası araçları kısıtlayıcı değil düzenleyicidir. Belli başlıları şunlardır:

İhracatta Ortak Kurallar

İhracat mevzuatını ele alan 2603/69 sayılı Konsey Yönetmeliğinde temel ilke olarak ihracatın serbest olduğu belirtilmiş ve bunun istisnaları sayılmıştır:

Temel maddelerin topluluk içindeki üretimlerinin yetersiz olması durumunda bu maddelerin ihracatı kısıtlanabilir. Üye ülkeler Roma Anlaşması kapsamında milli hazinelerinin, kültür miraslarının veya insan, hayvan veya bitki sağlığının ve çevrenin korunması amacıyla ihracata karşı önlem alabilirler.

İhracat Teşvikleri

Roma Anlaşması'nın 112. maddesinde üye ülkelerin ihracat teşvik programlarının tedricen uyumlaştırılması öngörülmesine rağmen, ihracatın teşvikine yönelik faaliyetler hala ulusal önlemlerle yürütülmektedir.

Uyumlaştırma çabaları sadece bilgi alışverişi ve danışma düzeyinde kalmış, Topluluk teşvik programları da kapsam ve yapı olarak üye ülke programlarının gerisinde kalmıştır.

Resmi Destekli İhracat Kredileri

Bu konu 93/112/EEC sayılı Konsey Kararı ile düzenlenmiş ve piyasa dışındaki koşullardan sağlanacak ihracat kredilerinin neden olabileceği haksız rekabetin önlenmesi, kredilerin belirli bir çerçevede tutulması ve ülkeler arasında yakın işbirliği ve bilgi akışının sağlanması hedeflenmiştir.

İhracat Kontrolleri

Sivil ve askeri amaçlar için kullanımı mümkün olan ürünlerin ihracatının kontrolü amacıyla bir mevzuat oluşturulmuş ve 1 Temmuz 1995'te yürürlüğe girmiştir.

Mevzuat çift kullanımlı malların ihracatını lisansa tabi tutmaktadır. Lisansa tabi tutulacak ürünler konsey kararına ekli listede yer almaktadır. Bu ürünler temelde kimyasal ürünler, elektronik ekipman, bilgisayarlar ve diğer ileri teknoloji ürünleridir.

Uluslararası Anlaşmalar

AB'nin üçüncü ülkelerle imzaladığı tavizli anlaşmalar arasında karşılıksız taviz içeren Tercihli Ticaret Anlaşmaları ile karşılıklı taviz içeren Serbest Ticaret Anlaşmaları vardır.

AB'de otonom nitelikli ve anlaşmalara dayalı bir tercihli ticaret rejiminin uygulanmakta olduğu görülmektedir. Topluluk bu çerçevede yeni anlaşmalar yapmaktadır. Bunlar;

İstikrar ve Ortaklık Anlaşmaları

Balkan ülkelerinin siyasi ve ekonomik olarak Avrupa'ya mümkün olduğunca yaklaşmasını hedefleyen İstikrar ve Ortaklık Anlaşmaları, potansiyel olarak AB üyesi olabilecek ülkelerle yapılmaktadır. Bu süreç içinde Balkan ülkeleri ile siyasi diyalog, ticaretin serbestleştirilmesi, hukuk ve içişleri alanlarında işbirliği öngörülmektedir. Topluluk, Hırvatistan ve Makedonya ile 2001 yılında anlaşma imzalamış, Makedonya ile imzalanan anlaşmanın 1 Mayıs 2004, Hırvatistan ile imzalananın ise 1 Şubat 2005 tarihlerinde yürürlüğe

girmesi öngörülmüştür. Genel olarak serbest ticaret alanı kurmayı hedefleyen bu anlaşmalar, Balkan ülkelerinin lehine olmak koşuluyla, karşılıklılık esasına dayanmaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşmaları

Avrupa Ekonomik Alanı: Avrupa Topluluğu ve EFTA (Avusturya, Finlandiya, Norveç, İsviçre, Lihtensteyn, İzlanda ve İsveç) arasında 1972 yılında imzalanan Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşması üzerine taraflar 1977 yılında gümrük vergilerini kaldırmışlardır. Bu yapıda, 1980'lerle beraber değişim ihtiyacı doğmuş ve Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşması'nın yerini 1994 yılından itibaren Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) almıştır. Kurulan bu alan içinde Birlik içinde büyük önem taşıyan dört serbesti – kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımı – garanti altına alınmaktadır. Böylece, Avrupa içinde kurulmuş olan büyük bir serbest ticaret alanı daha ileri bir seviyeye taşınmıştır. AEA'nın etkinliği, EFTA içinde büyük pazar payına sahip üç ülkenin (İsveç, Finlandiya ve Avusturya) 1995 yılında AB'ye üye olmasıyla azalmıştır. Halen kalan ülkelerle devam etmekte olan AEA kapsamı itibariyle, geliştirilmiş bir serbest ticaret anlaşması niteliğindedir. AEA ve AB arasında ortak ticaret politikasından, tek bir para biriminden ya da dış politikadan bahsetmek mümkün değildir.

Avrupa Anlaşmaları: Bu anlaşmaların amacı, Merkez ve Doğu Avrupa ülkeleri ile serbest ticaret alanı oluşturmaktır. Çek Cumhuriyeti, Romanya, Macaristan, Polonya, Slovakya ve Bulgaristan ile 1991 – 1993 yılları arasında imzalanan bu anlaşmalar daha sonra, Slovenya, Estonya, Letonya ve Litvanya ile imzalanmıştır. Avrupa Anlaşmaları, ticaretle ilgili konular, siyasi diyalog, yasaların yakınlaştırılması, endüstri, çevre ve taşımacılık gibi birçok is birliği alanını kapsamaktadır. Sayılan ülkeler üyelik yolunda ilerledikçe bu anlaşmalar da kendiliğinden ortadan kalkmıştır.

Gümrük Birlikleri: Türkiye, Malta ve G.Kıbrıs ile üyeliğe yönelik, gümrük birliğine dayanan ortaklık anlaşmaları imzalanmıştır. Malta ve G.Kıbrıs'ın da aralarında bulunduğu 10 ülke (Çek Cumhuriyeti, Estonya, Macaristan, Letonya, Litvanya, Polonya, Slovakya, Slovenya) 2004 Mayısından itibaren AB üyesi olmuşlardır. Topluluk ayrıca, Andora ve San Marino ile Gümrük Birliği kuran anlaşmalar yapmıştır.

Tercihli Ticaret Anlaşmaları

Avrupa – Akdeniz Ortaklık Anlaşmaları: Topluluk, 1995 yılında Barselona Zirvesi ile kurulan Avrupa – Akdeniz Ortaklığı'nı hayata geçirmek üzere, 12 Akdeniz ülkesi (Cezayir, G.Kıbrıs, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Malta, Fas, Filistin, Suriye, Türkiye ve Tunus) ile

ortaklık anlaşmaları imzalamaktadır (Türkiye, Malta ve G.Kıbrıs'la Topluluk arasında kurulan ortaklık ilişkisi, diğer bölge ülkelerinden farklı olarak, üyelik çerçevesinde şekillenmiştir). Suriye dışındaki ülkeler AB ile ortaklık anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşmalar, işlenmiş ürünlerin ticaretinde tarife ve tarife dışı engellerin aşamalı olarak kaldırılmasına olanak vermektedir. Tarımsal ürünlerin ve hizmetlerin ticaretinin ise, zaman içinde serbestleştirilmesi öngörülmektedir. İkili ve bölgesel işbirliğini güçlendirmeye yönelik başlatılan bu sürecin nihai hedefi, 2010 yılında Akdeniz çevresinde serbest ticaret bölgesi oluşturmaktır. Her ülke ile imzalanan ikili ortaklık anlaşması farklılıklar göstermekle beraber, ortak özelliklere sahiptir. Bu özellikler şu şekilde özetlenebilir: siyasi diyalog, demokrasi ve insan haklarına saygı, DTÖ kuralları çerçevesinde serbest ticareti 12 yıllık bir geçiş dönemi içinde kurmak, fikri mülkiyet, hizmetler, kamu alımları, rekabet kuralları, devlet yardımları ve tekellerine ilişkin hükümler, ekonomik, sosyal ve kültürel işbirliği.

Lomé Anlaşmaları: İngiltere'nin Topluluğa katılımını takiben, İngiliz Uluslar Topluluğu ülkeleri ile ticaret ilişkilerini düzenlemek gerekmiştir. Bu ayrıcalıklı ticari ilişkiyi düzenlemek için, Afrika, Karayip ve Pasifik (AKP) bölgesinde yer alan 46 ülke ile 1975 yılında Lomé Anlaşması imzalanmıştır. Daha sonra, II., III., ve IV. Lomé Anlaşmaları da imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşmalar ile, AKP ülkelerinden yapılan ithalatın önemli bir kısmı için vergi ve miktar kısıtlaması muafiyeti sağlanmıştır. Taraflar arasında oluşan ticari ilişkiyi, karşılıklı prensibi etrafında biçimlendirmeyi hedefleyen Cotonou Anlaşması Haziran 2000'de imzalanmıştır. Planlanan bu düzenlemeyi takiben 2020 yılına kadar bir geçiş dönemi ve ticaretin serbestleştirilmesi öngörülmektedir.

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi

AB'nin üçüncü ülkelere tanıdığı otonom tavizlerin en yaygın olanı olan GTS kapsamında Gelişmekte Olan Ülkelerden(GOÜ) yapılan ithalatta alınan vergilerin azaltılması ya da sıfırlanması hedeflenmiştir. Bu sistem UNCTAD'ın 1968'deki toplantısı sonunda , GOÜ'lerin sanayi malları ihracatını artırabilmek için, Gelişmiş Ülkelerin bu ülkelere yaptıkları ithalatta belli ayrıcalıkları tanımalarını öngörecektir.

Bu anlaşma ile Gelişmiş Ülkeler, GOÜ'lerden ithal ettikleri sanayi ürünleri üzerindeki vergilerini "karşılıklılık" esasında tek taraflı sıfırlayacak ya da indirecektir. Sistem 1970'ten sonra yürürlüğe girmiş olup GATT'ın temel ilkelerinden biri olan MNF kuralından sapma niteliğindedir. AB, kendi GTS'ni Temmuz 1971'de uygulamaya koymuş ancak sanayi

ürünlerinin bir kısmını kapsam dışı tutarken, bir kısmını da kota veya önlemlerle sınırlandırmıştır.

AB'nin otonom olarak uygulamaya koyduğu GTS belirli dönemler için uygulamada tutulmakta, bu dönemler sonunda sistem, görülen aksaklıkların giderilmesini teminen, bazı yeni düzenlemelerle birlikte tekrar uygulamaya sokulmaktadır. 980/2005/AT sayılı Konsey Yönetmeliği ile 2006-2015 dönemi için geçerli olacak GTS uygulaması yeniden ele alınmıştır. Bu kapsamda ilk uygulama dönemi olarak belirlenen 1 Ocak 2006 ile 31 Aralık 2008 tarihleri arasında geçerli olacaktır.

Yürürlüğe konulan bu sistemde, genel düzenlemelerin tarife modülasyonu ve terfi mekanizmasına ilişkin bölümleri büyük ölçüde aynı kalırken, sistemin özel teşvik mekanizmasında köklü değişiklikler yapılmıştır. Bu mekanizmalarla gelişmişlik düzeyi az olan ülkelerin, uluslar arası ticari kurallara uymak kaydıyla pazara giriş olanaklarının artırılması hedeflenmiştir.

Bu kapsamda sistemin en önemli özellikleri, tarife modülasyonu, derecelendirme(terfi) ve özel teşvik sistemidir.

Sistemin Genel Özellikleri

Tarife modülasyonu: Yeni rejim hassas diye tanımlanan ürünlere tavan ve kota gibi uygulamaların tarife eşdeğerleri ile değiştirilmesini öngörmektedir. GTS kapsamında yer alan ürünler; çok hassas (tekstil), hassas (kimya, plastik sanayi, deri), yarı hassas (seramik ürünleri, cam eşya, motor ve aksamı) ve hassas olmayan (mineral yakıtlar, eczacılık ürünleri, sabunları, ağaç ve ahşap eşya) şeklinde tasnif edilmektedir.

Derecelendirme: Ekonomik gelişmeler doğrultusunda, belirli dallarda uzmanlaşmış, dış rekabete dayanma gücü kazanmış ve yüksek ihracat performansı gösteren ülkelerin, uzmanlaştıkları sektörlerde GTS dışında tutulmaları amaçlanmaktadır. Ülkelerin kaç yıl sonra sistemden çıkarılacağı KBMG kriterine göre (8210 \$) belirlenmektedir. GTS'nden yararlanan bir ülkenin belli bir sektörde AB'ye yönelik ihracatı o sektördeki toplam ihracatının % 25'ini geçerse, gelişmişlik düzeyine bakılmaksızın GTS dışına çıkarılmaktadır.

Özel Teşvik Sistemi: Uluslararası çevre standartlarına ve ILO sözleşmelerine uyum gösteren ülkelere ek tavizlerin tanınması yoluyla GOÜ'lerin çevrenin korunması, sosyal haklar ve fikri ve sınai mülkiyet haklarına yönelik çabaların hızlandırılması amaçlanmıştır. Bunun

yanında, GTS kapsamındaki tercihli uygulamalar şu nedenlerle geçici veya sürekli askıya alınabilir:

- Topluluk ile idari işbirliğine yanaşmamak
- ILO ilkelerini ihlal etmek
- Mahkum çalıştırarak elde edilen ürünleri ihraç etmek
- Uruguay görüşmeleri yükümlülüklerini yerine getirmemek
- Haksız ticari uygulamalara girişmek

Diğer Uygulamalar

Menşe kuralları: GTS'nden yararlanan ülkelerden menşe belgesi istenmektedir. Bu belge, söz konusu malın GTS rejiminden yararlanan bir ülkede üretildiğini veya yaratılan katma değer büyük kısmının o ülkede oluştuğunu kanıtlamakta ve pazara girişte tavizden yararlanmasını sağlamaktadır.

Taklit ve korsan üretimi: Taklit ve korsan olan malların serbest dolaşımı, ihracatı ve tercihli rejimlerden yararlanması yasaklanmıştır. Tespit edildiğinde bu mallar imha edilmektedir.

Standartlar: Topluluk üyesi olan ülkelerde, özellikle GOÜ'lerden yapılan ithalatta, yüksek teknolojiye dayalı üretim yapan sektörleri korumak üzere, dış ticarete iç piyasadaki standartları getirilmiştir. Bu şekilde GOÜ'lerden yapılan ithalat yavaşlamaktadır. Bu yöntem tarife dışı engel olarak kullanılmaktadır.

Dahilde ve hariçte işleme rejimleri: Gümrük kodu ile ele alınan ve ekonomik etkili olan bu uygulamalar da ticaret üzerinde etkiler yaratmaktadır. Bu nedenle bu rejimler ortak uygulamalara tabi tutulmuştur. Örneğin, ihracatın teşvikine yönelik dahilde işleme rejimi, Topluluk ihracatçılarına büyük yararlar sağlamıştır.

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI ve TÜRKİYE

AB'ye üye ülkeler, Gümrük Birliği'nin tamamlanması ile Ortak Ticaret Politikası uygulamaya başlamışlardır. Dolayısıyla, Gümrük Birliği'nin bir gereği olan Ortak Ticaret Politikası'na Türkiye'nin de uyum sağlaması gerekmektedir. Türkiye, Topluluk ile Gümrük Birliği'ni kuran 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ile Ortak Gümrük Tarifelerini benimsemiş ve üçüncü ülkelerle yapılan ticaret anlaşmalarını müzakere etmek için 5 yıllık geçiş dönemi talep etmiştir.

Ortak Ticaret Politikası alanındaki uyum çalışmaları da Katma Protokol ile üstlenilen bir yükümlülük olmakla birlikte, 1996 yılında Gümrük Birliği'nin tamamlanması ile hız kazanmıştır. Türkiye'nin bu alandaki yükümlülükleri, Ulusal Program, İlerleme Raporları ve Katılım Ortaklığı Belgesi'nden çok 1/95 sayılı Karara dayanmaktadır. Her ne kadar mevzuat uyumu büyük ölçüde tamamlanmış olsa da Ortak Ticaret Politikası'nın sürekli takip edilmesi gereken dinamik ve değişen bir yapısı bulunmaktadır.

AB'nin tercihli ticaret rejimlerine uyum çerçevesinde, bazı ülkelerle Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalanmış ve yürürlüğe girmiş bazıları ile ise müzakere aşamasındadır. Türkiye'nin, EFTA, İsrail, Makedonya, Bosna-Hersek ve 10 Merkez ve Doğu Avrupa ülkesi ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Bu ülkeler içinde, 1 Mayıs 2004 itibariyle AB üyesi olan Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Letonya, Litvanya, Estonya, Slovenya ve Polonya ile akdedilen STA'lar 30 Nisan 2004 itibariyle karşılıklı olarak feshedilmiştir. Bu tarihten itibaren bu ülkelerle ticari ilişkilerimiz gümrük birliği temelinde yürütülmektedir. Ayrıca, Fas, Filistin, Tunus ve Suriye ile müzakereler tamamlanarak serbest ticaret anlaşmaları imzalanmış, Sili ve Ürdün'ün yanı sıra Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU), KİK ve AKP ülkeleriyle STA müzakerelerinin başlatılmasına yönelik girişimlerde bulunulmuştur.

Türkiye, AB'nin Ortak Ticaret Politikası'nda önemli yeri olan otonom rejimlere uyum çerçevesinde, tek taraflı tavizler içeren Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'ni (GTS) tümüyle üstlenmiştir. AB'nin üçüncü ülkelere uyguladığı Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) ise 2001 yılı sonu itibariyle tamamen benimsenmiştir.

Bu konuda, Katılım Ortaklığı Belgesi'nde belirtilen başlıca eksiklikler şu şekildedir:

- Serbest bölgeler mevzuatına uyumun sağlanması,
- Gümrük idarelerinin geliştirilmesi,

- Dolandırıcılıkla mücadelede, müktesebat ve Gümrük Birliği çerçevesinde idari işbirliğinin temin edilmesi,
- Topluluğun tercihli rejimleri ve Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'ne uyum çalışmalarının tamamlanması,
- Bu doğrultuda, mense kurallarının benimsenmesi,
- Üçüncü ülkelerle serbest ticaret anlaşmalarının tamamlanması,
- Serbest bölgeler alanında, AB ve Türkiye uygulamaları arasında farklılıkların giderilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.
- Mense protokollerinin yapılabilmesi, ilgili ülkelerle anlaşma imzalanması koşuluna bağlıdır. Ancak, anılan ülkeler ile anlaşmaların imza ve yürürlüğe giriş tarihlerinin belirlenmesi sadece Türkiye'nin iradesine bağlı olmadığından, uyum takvimi verilmesi mümkün olmamıştır. Yapılacak Serbest Ticaret Anlaşmalarının Mense Protokollerinde, AB Mense Protokolleri esas alınmaya devam edilecektir.
- Sahte ve taklit eşya konusunda ise, AB mevzuatı ile uyum büyük ölçüde tamamlanmış olup, Gümrük Kanunu ve Yönetmelik değişikliği ile uyum tamamlanacaktır. Bu konu ayrıca gümrük personelinin eğitim programlarına da dahil edilmiştir.
- AB'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine uyum ile ilgili çalışmalar Türkiye'nin ihtiyaçları dikkate alınarak yürütülecek olup, bu konuda Avrupa Komisyonu ile Topluluk sistemine tam uyum sağlanmasına ilişkin görüşmelere devam edilecektir.
- Türkiye serbest ticaret anlaşmaları alanında uyum çalışmalarına devam edecektir.
- Serbest bölgelere ilişkin, halen uyum eksikliği bulunması,
- Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına yönelik gümrük kurallarının uyumlaştırılması için çaba sarf edilmesi,

İthalat, ihracat ve ulusal transit işlemlerinin bilgisayar ortamında gerçekleşmesini sağlayan sistemin (BİLGE), TARIC ve NCTS gibi AT sistemleri ile uyumlu hale getirilmesi.

AB ORTAK TİCARET POLİTİKASI İLE İLGİLİ GÜNCEL HABERLER

AB Ortak Ticaret Politikası ile ilgili en güncel haberler <https://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/publications/news-archive/> adresinden takip edilebilir.

KAYNAKÇA

- 1) <http://www.madeinturkeydergisi.com/2017/03/23/avrupa-birliğinde-ortak-dis-ticaret-politikasi/>
- 2) <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/avrupa-birliği/gumruk-birliği>
- 3) <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/305982>
- 4) <http://www.istemiparman.com.tr/avrupa-birliği-dis-ticaret-politikalari/>
- 5) http://www.izto.org.tr/Portals/0/IztoGenel/Dokumanlar/ab_dis_ticaret_politikasi_25.06.2012%2012-39-18.pdf
- 6) <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20200429STO78174/covid-19-tracing-apps-ensuring-privacy-and-use-across-borders>
- 7) <https://ec.europa.eu/trade/policy/>
- 8) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1058
- 9) <https://www.etuc.org/en/document/etuc-position-eu-trade-policy-review>
- 10) <https://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/publications/news-archive/>
- 11) <https://www.ikv.org.tr/images/files/A2-tr.pdf>